

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту постанови Кабінету Міністрів України

**«Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері теплопостачання та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною інспекцією енергетичного нагляду»
(далі – проєкт постанови)**

1. Мета

Проєкт постанови розроблено на виконання вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про основні засади) з метою актуалізації чітких, зрозумілих та вимірювальних показників (критеріїв), за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності і визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до Положення про Державну інспекцію енергетичного нагляду України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 року № 77 Держенергонагляд є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра енергетики та який реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Згідно з частиною третьою статті 14 Закону України «Про теплопостачання» способом здійснення державного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання є проведення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузі теплопостачання, відповідних обстежень, перевірок, оглядів, інспектування теплових, тепловикористальних установок і мереж, енергетичного обладнання суб'єктів відносин у сфері теплопостачання в порядку, визначеному Законом про основні засади.

Відповідно до абзацу шостого частини другої статті 5 Закону про основні засади передбачено, що критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням органу державного нагляду (контролю).

На сьогодні в нормативно-правовому полі діють Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сферах електроенергетики та теплопостачання і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною інспекцією енергетичного нагляду, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 640, до яких додаються:

додаток 2 – ризики настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері теплопостачання;

додаток 4 – вичерпний перелік критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, їх показники та кількість балів за кожним показником, шкала балів та періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання.

Разом з цим, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2017 року № 1020 схвалено Стратегію реформування системи державного нагляду (контролю), якою передбачається запровадження ризик-орієнтованого підходу до проведення заходів державного нагляду (контролю) в усіх сферах, на які поширюється дія Закону про основні засади, у зв'язку з цим чинний нормативно-правовий акт потребує доопрацювання.

При цьому, Мінекономіки розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики оцінки ефективності державного нагляду (контролю)», далі – проєкт методики, розробка якої передбачена заходом 2.2.2.1.2 Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки, якою запроваджується уніфікована оцінка ефективності державного нагляду (контролю), яка допоможе визначити результативність контролюючих органів у запобіганні ризикам і зменшенні негативних наслідків для суспільства та бізнесу, а також сприятиме зменшенню корупційних ризиків та покращенню якості державного регулювання та управлінських рішень.

Затвердження проєкту постанови має на меті удосконалення структури та змісту заходів державного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання, встановлення уніфікованої оцінки заходів державного нагляду (контролю), згідно з нормами зазначеного проєкту методики, а визначення заходів державного (нагляду) контролю у сфері теплопостачання в окремому нормативно-правовому акті забезпечить єдиний підхід до планування перевірок, поліпшення якості нагляду, оптимізацію кількості планових заходів Держенергонагляду з урахуванням трьох ступенів ризику діяльності суб'єктів господарювання: високого, середнього або незначного; сприятиме створенню прозорості діяльності посадових осіб Держенергонагляду та прийнятих ними рішень за наслідками таких перевірок.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом постанови передбачається затвердити критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері теплопостачання та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною інспекцією енергетичного нагляду,

якими визначити перелік ризиків настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері теплопостачання, види порушень вимог законодавства у сфері теплопостачання і законодавства про державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності, виявлених протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду, а також визначити шкалу балів, за якою оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності.

4. Правові аспекти

У цій сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

Закон України «Про теплопостачання»;

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» щодо розвитку високоефективної когенерації»;

постанова Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 року № 77 «Деякі питання Державної інспекції енергетичного нагляду України»;

постанова Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 342 «Про затвердження методики розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)»;

постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 640 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сферах електроенергетики та теплопостачання і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною інспекцією енергетичного нагляду, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту постанови не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України та здійснюватиметься в межах затвердженої чисельності працівників і видатків, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік, на утримання Держенергонагляду.

У Державному бюджеті України на утримання Держенергонагляду за бюджетною програмою за КПКВК 2403010 «Керівництво та управління у сфері енергетичного нагляду» на 2026 рік передбачено видатки за загальним фондом в обсязі 233 970,30 тис. грн.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови оприлюднювався для проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту постанови дозволить на належному рівні забезпечити виконання повноважень і функцій з реалізації державної політики у сфері теплопостачання, які покладені на Державну інспекцію енергетичного нагляду України, та забезпечить керованість процесами щодо державного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання, а саме, забезпечить функціонування прозорого та чіткого визначення критеріїв ризику діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаних з виробництвом, транспортуванням, постачанням та використанням теплової енергії, визначення шкали балів за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, а також встановлення періодичності здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням суб'єктами господарювання законодавства у сфері теплопостачання.

Т.в.о. Голови Державної інспекції
енергетичного нагляду України
_____ 2025 р.

Анатолій ЗАМУЛКО